

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Αθήνα, 07.09.2023

Αρ. Πρωτ.: 441915

Ταχ. Δ/ση: Αγησιλάου 10 Αθήνα
Τ.Κ: 104 37
Πληροφορίες: Γ. Καλπούζος
Ν. Βαμβάκας
Τηλ.: 2105289186-183
e-mail: dpseaye@hli.gov.gr

ΠΡΟΣ: ΟΛΕΣ ΟΙ ΠΔΕΑΥΕ & ΤΕΑΥΕ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Οδηγίες διερεύνησης & χαρακτηρισμού εργατικών ατυχημάτων

I. Εισαγωγή

Η παρούσα εγκύκλιος εκδίδεται σε συνέχεια των ενεργειών της Διοίκησης της Επιθεώρησης Εργασίας προς την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου και την έκδοση απ' αυτήν της με αρ. 2/2023 εγκυκλίου με οδηγίες προς τους Εισαγγελείς της χώρας. Με την εν λόγω εγκύκλιο γίνεται αποδεκτή και προσδιορίζεται η ανεξαρτησία της Επιθεώρησης Εργασίας κατά την άσκηση της αρμοδιότητας της στη διερεύνηση των εργατικών ατυχημάτων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 103 παρ. 3^ε του Ν 4808/2021.

Σκοπός της παρούσης είναι η παροχή οδηγιών για την αποτελεσματική και πληρέστερη διερεύνηση των εργατικών ατυχημάτων, τη μείωση του γραφειοκρατικού βάρους προς όφελος της δράσης πρόληψής τους και την εφαρμογή ενιαίων διαδικασιών σε όλες τις υπηρεσίες ΑΥΕ της Επιθεώρησης εργασίας.

Περιλαμβάνει τις κατευθυντήριες οδηγίες - μετά την έκδοση της προαναφερθείσας εγκυκλίου της Εισαγγελίας Αρείου Πάγου - για τον χαρακτηρισμό και τη διερεύνηση των εργατικών ατυχημάτων που κοινοποιούνται στην Υπηρεσία, στο πλαίσιο εφαρμογής του εγχειριδίου "Κανόνων λειτουργίας και διενέργειας ελέγχων της Επιθεώρησης ΑΥΕ", το οποίο συντάχθηκε από ομάδα εργασίας βάσει της Υ.Α. με αρ. πρωτ. 22851/Δ1 7908/2018 και το οποίο έχει αποσταλεί στις Υπηρεσίες της Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία με το υπ. αριθμ. 277253/10001/28.6.2019 έγγραφο του Ειδικού Γραμματέα του ΣΕΠΕ.

II. Χαρακτηρισμός εργατικών ατυχημάτων

Εργατικό ατύχημα θεωρείται κάθε βλάβη, η οποία είναι αποτέλεσμα βίαιης και αιφνίδιας επενέργειας εξωτερικού αιτίου άσχετου μεν με τη σύσταση του οργανισμού του παθόντος και τη βαθμιαία φθορά του από τις συνθήκες της εργασίας, αλλά συνδεδεμένου οπωσδήποτε με αυτήν λόγω της εμφάνισης του κατά την εκτέλεσή της ή εξ αφορμής αυτής. Δηλαδή θα πρέπει το αίτιο, στο οποίο οφείλεται το εργατικό ατύχημα, να μην ανάγεται αποκλειστικά στην οργανική ή παθολογική προδιάθεση του παθόντος και το οποίο συνεπώς δεν θα συνέβαινε χωρίς την εργασία και τις περιστάσεις εκτέλεσής της (Ολ.ΑΠ 1287/1986, ΑΠ 19/2014, βλ. και ΣτΕ 2464/77, 4697/83: εργατικό ατύχημα θεωρείται κάθε πάθηση ή βλάβη ή επιδείνωση προϋπάρχουσας νόσου συνεπεία βίαιου εξωτερικού γεγονότος, εφόσον έγινε κατά την εκτέλεση της εργασίας ή με αφορμή αυτήν και συνδέεται με την εργασία άμεσα ή έμμεσα με σχέση αιτίου και αποτελέσματος).

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η αναγγελία του εργατικού ατυχήματος πραγματοποιείται από τον εργοδότη εντός 24 ωρών από το ατύχημα. Παράλληλα προβλέπεται ότι η Επιθεώρηση Εργασίας ερευνά τα αίτια και τις συνθήκες των σοβαρών και θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων, προτείνει μέτρα για την πρόληψή τους, συντάσσει σχετικές εκθέσεις με επισήμανση των παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας που εμπλέκονται σε αυτά και σχετίζονται με την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων με σκοπό την αποφυγή επανάληψής τους και υποβάλλει Μηνυτήρια Αναφορά όταν προκύπτουν ευθύνες. (σχετ. νομοθεσία: παρ. 3^ε άρθρο 103, Ν.4808/2022, παρ.2, άρθρο 2 Ν.3996/2011, παρ. 2^α, άρθρο 43, Ν.3850/2010).

Όπως αναφέρεται και στο εγχειρίδιο “Κανόνων λειτουργίας και διενέργειας ελέγχων της Επιθεώρησης ΑΥΕ”, που προαναφέρθηκε, τα εργατικά ατυχήματα που αναγγέλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες ΑΥΕ της Επιθεώρησης Εργασίας, βάσει των επιπτώσεων στην ανθρώπινη ζωή, στην αρτιμέλεια και στη σωματική ή διανοητική υγεία των εργαζομένων, διακρίνονται σε **Θανατηφόρα, Σοβαρά και Ελαφρά**. Στην περίπτωση αναγγελίας ατυχημάτων που δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα διερεύνησης της Επιθεώρησης ΑΥΕ, αυτά χαρακτηρίζονται ως **Εκτός Αρμοδιότητας**.

Μεθοδολογία ESAW – Καταχώριση μεταβλητών

Η μεθοδολογία της Eurostat «Ευρωπαϊκές στατιστικές σχετικά με τα εργατικά ατυχήματα (ESAW) – έκδοση 2013», ορίζει το εργατικό ατύχημα ως ένα «συμβάν κατά τη διάρκεια της εργασίας, το οποίο προκαλεί σωματική ή διανοητική βλάβη».

Όλες οι περιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων που συνεπάγονται απουσία άνω των τριών ημερολογιακών ημερών περιλαμβάνονται στα στοιχεία ESAW. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι ένα εργατικό ατύχημα περιλαμβάνεται στο ESAW εάν συνεπάγεται για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών ημερών, ακόμη και αν στις ημέρες αυτές περιλαμβάνονται Σάββατα, Κυριακές ή άλλες ημέρες κατά τις οποίες ο εργαζόμενος συνήθως δεν εργάζεται.

Πιο αναλυτικά διακρίνουμε:

Θανατηφόρα Εργατικά Ατυχήματα είναι τα ατυχήματα που προκαλούν άμεσο θάνατο του εργαζομένου ή τον οδηγούν σε θάνατο, μέσα σε ένα έτος από το ατύχημα, σύμφωνα και με τη μεθοδολογία ESAW.

Σοβαρά Εργατικά Ατυχήματα χαρακτηρίζονται τα ατυχήματα που προκαλούν σοβαρό τραυματισμό του εργαζομένου, σύμφωνα με τα παρακάτω κριτήρια :

- α. Κάταγμα, εκτός των καταγμάτων δακτύλων χεριών και ποδιών.
- β. Ακρωτηριασμός, τραυματικός κατά τη στιγμή του ατυχήματος ή χειρουργικός, ως συνέπεια τραυματισμού μετά από ατύχημα.
- γ. Εξάρθρωση ώμου, ισχίου, γόνατος ή σπονδύλου.
- δ. Θλαστικό τραύμα με διατομή τενόντων ή / και νευρών.
- ε. Απώλεια της όρασης ή μείωση της οπτικής ικανότητας σε ένα ή και στα δύο μάτια.
- στ. Ρήξη ή άλλη βλάβη εσωτερικού οργάνου.
- ζ. Έγκαυμα 2ου ή 3ου βαθμού το οποίο καλύπτει πάνω από το 10% της συνολικής επιφάνειας του σώματος ή προκαλεί βλάβη σε μάτια, αναπνευστικό σύστημα ή άλλα ζωτικά όργανα.
- η. Τραυματισμός που προκαλείται από ηλεκτροπληξία / ηλεκτρικό έγκαυμα που οδηγεί σε απώλεια συνείδησης και απαιτεί ανάνηψη με εισαγωγή στο νοσοκομείο ή νοσηλεία για περισσότερο από 24 ώρες.
- θ. Υποθερμία ή υπερθερμία που απαιτεί ανάνηψη ή νοσοκομειακή περίθαλψη για περισσότερο από 24 ώρες.
- ι. Απώλεια συνείδησης ή άλλη νευρολογική διαταραχή που προκαλείται από κρανιοεγκεφαλική κάκωση, ασφυξία ή έκθεση σε βλαπτικούς παράγοντες και απαιτεί ανάνηψη ή νοσοκομειακή περίθαλψη.
- ια. Οποιοδήποτε άλλος τραυματισμός απαιτεί νοσηλεία στο νοσοκομείο για περισσότερο από 5 ημέρες ή προκαλεί μόνιμη βλάβη της υγείας.
- ιβ. Οποιοδήποτε ομαδικό εργατικό ατύχημα.

Ελαφρά (ή ήσσονος σοβαρότητας) Εργατικά Ατυχήματα, χαρακτηρίζονται τα ατυχήματα που δεν εντάσσονται στις ανωτέρω κατηγορίες ατυχημάτων.

Ως Εκτός Αρμοδιότητας, χαρακτηρίζονται τα ατυχήματα η διερεύνηση των αιτίων των οποίων εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της Επιθεώρησης ΑΥΕ, όπως (ενδεικτικά και όχι εξαντλητικά) αποτυπώνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας. Οι υποθέσεις των ατυχημάτων αυτών αρχειοθετούνται, χωρίς τη σύνταξη εκθέσεων έρευνας.

III. Διαδικασία χαρακτηρισμού του εργατικού ατυχήματος

Ο χαρακτηρισμός ενός εργατικού ατυχήματος ως σοβαρού ή μη, γίνεται από τον Προϊστάμενο του αρμόδιου Τμήματος της Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία:

- είτε άμεσα, εφόσον αυτό προκύπτει από τα στοιχεία της αναγγελίας
- είτε μετά από σχετική εισήγηση του Επιθεωρητή στον οποίο ανατέθηκε η διερεύνηση του ατυχήματος, εάν δεν προκύπτει από την αναγγελία ή εάν προκύψουν εκ των υστέρων νεώτερα στοιχεία (π.χ. επιδείνωση της υγείας του εργαζόμενου).

IV. Διερεύνηση εργατικών ατυχημάτων

Ειδικότερα, όσον αφορά στη διερεύνηση των ατυχημάτων τηρούνται τα κάτωθι:

- 1) Για τα σοβαρά και θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα, διενεργείται έρευνα των αιτίων και

συνθηκών υπό τις οποίες συνέβησαν και συντάσσεται Έκθεση Έρευνας Εργατικού Ατυχήματος. Εφόσον προκύπτει ότι το ατύχημα οφείλεται σε έλλειψη μέτρων ασφαλείας η έκθεση αποστέλλεται στις αρμόδιες αρχές που διενεργούν τη σχετική προανάκριση (βλέπε Ενότητα 3.4 του Εγχειριδίου).

2) Στην περίπτωση ατυχημάτων σε επιχειρήσεις ή δραστηριότητες, όπου εφαρμόζεται νομοθεσία άλλων υπουργείων που άμεσα ή έμμεσα προσδιορίζουν τις συνθήκες εργασίας και σχετίζονται με τα αίτια του ατυχήματος, θα πρέπει να ενημερώνεται από τον Προϊστάμενο του Τμήματος εξ αρχής γι' αυτό, η Υπηρεσία που ενεργεί την προανάκριση (το αστυνομικό τμήμα) για την ανάθεση διερεύνησης ταυτόχρονα και στην όποια αρμόδια/συναρμόδια Αρχή (π.χ. ατυχήματα σε ανελκυστήρες, ατυχήματα που προκαλούνται από εκρήξεις πχ φιάλες βιομηχανικών αερίων, ατυχήματα σε επιχειρήσεις που υπάγονται στις διατάξεις της οδηγίας sevezo κ.λ.π), ενώ το γεγονός της συναρμοδιότητας θα πρέπει να αναφέρεται και στην Έκθεση Έρευνας. Ένα τέτοιο υπόδειγμα θα μπορούσε να είναι το κάτωθι:

«Η παρούσα αναφορά μας βασίζεται στα στοιχεία της έρευνας της Υπηρεσίας μας και περιορίζεται στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων που αφορούν στη νομοθεσία για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία. Περαιτέρω έρευνα του ατυχήματος, των συνθηκών, αιτιών, υποχρεώσεων, παραλείψεων κλπ. σε ότι αφορά κανονισμούς Κ.Ο.Κ., Υπουργείου Μεταφορών, πυροσβεστικής υπηρεσίας, κλπ (ανάλογα με την υπηρεσία που εμπλέκεται) θα πρέπει να αναζητηθούν από τους αρμόδιους φορείς».

3) Για τα **ελαφρά (ή ήσσονος σοβαρότητας) ατυχήματα**, κατόπιν συνεννόησης του Προϊσταμένου του αρμόδιου Τμήματος της Επιθεώρησης Εργασίας με τον αρμόδιο Επιθεωρητή στον οποίο έχει χρεωθεί η αναγγελία (εφόσον απαιτείται) γίνεται επικοινωνία με τον παθόντα/ούσα ή και με την επιχείρηση για τυχόν διευκρινίσεις ή επαλήθευση των δηλωθέντων στοιχείων του ατυχήματος. Αν απαιτούνται επιπρόσθετα στοιχεία, αυτά ζητούνται με έγγραφο, ή με e-mail από την Υπηρεσία, σε συνεννόηση πάντα με τον Προϊστάμενο του αρμόδιου Τμήματος. Ακολουθεί η συμπλήρωση στη φόρμα αναγγελίας του ατυχήματος στο ΟΠΣ-της Επιθεώρησης Εργασίας των προβλεπόμενων στοιχείων στο πεδίο «σχόλια διεκπεραίωσης», επιβεβαίωση των στοιχείων που έχει καταχωρίσει η επιχείρηση και λοιπά στοιχεία για την αιτιολόγηση της μη σύνταξης έκθεσης (σύντομη περιγραφή ατυχήματος, είδος σωματικής βλάβης, στοιχεία αναρρωτικής άδειας, λοιπά πληροφοριακά στοιχεία).

Εάν μετά την προαναφερθείσα διερεύνηση ή εάν στη συνέχεια προκύψει ένδειξη για παράβαση της εργατικής νομοθεσίας και σοβαρή έλλειψη μέτρων ασφαλείας ως γενεσιουργού αιτίου του ατυχήματος, σε συνεννόηση με τον Προϊστάμενο του Τμήματος, προγραμματίζεται επιθεώρηση είτε άμεσα, είτε εντάσσεται στον προγραμματισμό των ελέγχων της Υπηρεσίας. Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί έλλειψη μέτρων ασφαλείας γίνεται σχετική υπόδειξη στο δελτίο ελέγχου για άμεση λήψη των μέτρων αυτών με σκοπό την αποφυγή επανάληψης ατυχήματος. Παραμένει στη διακριτική ευχέρεια των επιθεωρητών να αποφασίσουν αν θα κάνουν συστάσεις, υποδείξεις ή εάν θα προβούν σε κυρώσεις.

Για τα ατυχήματα αυτά δε συντάσσονται εκθέσεις έρευνας

4) Στην περίπτωση των **εκτός αρμοδιότητας εργατικών ατυχημάτων**, το ατύχημα χαρακτηρίζεται ως τέτοιο από τον Προϊστάμενο του αρμόδιου Τμήματος της Επιθεώρησης Εργασίας (άμεσα αν προκύπτει από την αναγγελία του ατυχήματος ή μετά από εισήγηση από τον Επιθεωρητή που χρεώθηκε και διερεύνησε ως ανωτέρω το ατύχημα). Εφόσον, διαπιστωθεί ή επιβεβαιωθεί ότι πρόκειται για ατύχημα εκτός αρμοδιότητας, αρχειοθετείται άμεσα από τον προϊστάμενο του Τμήματος σημειώνοντας στις παρατηρήσεις πως πρόκειται για «*ατύχημα που δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα έρευνας της υπηρεσίας μας*». Και για τα ατυχήματα αυτά δεν συντάσσονται εκθέσεις έρευνας.

5) Στην περίπτωση των **Σοβαρών και Θανατηφόρων Εργατικών Ατυχημάτων Παθολογικής φύσεως** ο Επιθεωρητής διερευνά ως ανωτέρω το ατύχημα και εφόσον δεν προκύπτει συσχέτιση με την εργασία εισηγείται στον Προϊστάμενο του αρμόδιου Τμήματος, ο οποίος το αρχειοθετεί σημειώνοντας στις παρατηρήσεις πως πρόκειται για «*ατύχημα που οφείλεται σε παθολογικά αίτια*».

Για τις παραπάνω περιπτώσεις ελαφρών ατυχημάτων, ατυχημάτων εκτός αρμοδιότητας, όπως τροχαίας αιτιολογίας κλπ και παθολογικής φύσεως, δεν απαιτείται δημιουργία υπόθεσης στο ΟΠΣ, ούτε σύνταξη δελτίου ελέγχου, ούτε σύνταξη ενημερωτικού σημειώματος περί μη σύνταξης έκθεσης έρευνας ατυχήματος.

Για τα ατυχήματα αυτά καλείται η Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, να προβεί στις απαραίτητες τροποποιήσεις στη φόρμα αναγγελίας του ατυχήματος προκειμένου να καταστεί ευχερής και εύκολη η καταχώριση των στατιστικών δεικτών χωρίς την δημιουργία υπόθεσης όπως προαναφέρθηκε. Επιπλέον, όσον αφορά στη συμπλήρωση των στατιστικών στοιχείων των εργατικών ατυχημάτων, και σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της μεθοδολογίας ESAW, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι θα συμπληρώνεται **μόνο** η στατιστική ταξινόμηση των ατυχημάτων για τα οποία ο παθών έλαβε τουλάχιστον 3 ημέρες αναρρωτική αδεία, πλέον της ημέρας του ατυχήματος.

V. Αιτήματα έρευνας των αιτιών και αιτήματα σύνταξης έκθεσης έρευνας εργατικού ατυχήματος ήσσονος σοβαρότητας ή ατυχήματος εκτός αρμοδιότητας

Σε περίπτωση αιτημάτων από Εισαγγελικές Αρχές ή Αστυνομικά Τμήματα της σύνταξης έκθεσης έρευνας εργατικού ατυχήματος ήσσονος σοβαρότητας ή ατυχήματος εκτός αρμοδιότητας, αποστέλλεται έγγραφο του αρμόδιου Τμήματος της Επιθεώρησης στο οποίο θα αναφέρονται οι διατάξεις, παρ. 3ε του άρθρου 103 του Ν.4808/2021 και η παρ.2 του άρθρου 2 του Ν.3996/2011, σύμφωνα με τις οποίες ρητά αναφέρεται ότι η Επιθεώρηση Εργασίας «ερευνά τα αίτια και τις συνθήκες των σοβαρών και θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων» και επιπλέον, όσον αφορά την ήσσονα σοβαρότητα του ατυχήματος, θα πρέπει να αναφέρεται αφενός η παρούσα εγκύκλιος, αφετέρου η εγκύκλιος 2/2023 όπως συμπληρώθηκε και ισχύει, της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου. Σύμφωνα με την τελευταία δεν προβλέπεται σύνταξη έκθεσης έρευνας από την Υπηρεσία για ατυχήματα που δεν υπάγονται στην κατάσταση των κριτηρίων χαρακτηρισμού των εργατικών ατυχημάτων ως σοβαρά, των σελίδων 2-3 της παρούσης. Τα παραπάνω ισχύουν και για πολίτη που έχει έννομο συμφέρον λήψης αντιγράφου έκθεσης εργατικού ατυχήματος.

Επιπροσθέτως και λαμβάνοντας υπ' όψη την προαναφερθείσα εγκύκλιο της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, επισημαίνεται ότι, εκ της νομοθεσίας δεν υπάρχει υποχρέωση της Επιθεώρησης

Εργασίας να συντάσσει έκθεση έρευνας για κάθε αναγγελλόμενο εργατικό ατύχημα και ακολούθως αυτή να διαβιβάζεται αμελλητί στην προανακριτική αρχή που χειρίζεται την υπόθεση. Ακόμα και αν αυτή παραγγελθεί, **δεν θα πρέπει να εκτελείται** εάν δεν υπάγεται στις περιπτώσεις των χαρακτηριζομένων ως σοβαρών εργατικών ατυχημάτων καθώς για κάθε επίδικη ή μη έρευνα εργατικού ατυχήματος ο προανακριτικός υπάλληλος δικαιούται να διατάξει έκθεση πραγματογνωμοσύνης των άρθρων 182 επ ΚΠΔ ορίζοντας σχετικά αρμόδιο δικαστικό πραγματογνώμονα.

Στην παρούσα επισυνάπτεται ενδεικτικά, υπόδειγμα απάντησης σε αίτημα σύνταξης έρευνας (συνημμένο 1). Παρ' όλα αυτά, προς αποφυγή περιττής αλληλογραφίας και αναίτιου διοικητικού βάρους, συστήνεται όπως οι Περιφερειακές Δ/νσεις, καθώς και τα Τμήματα ΑΥΕ να ενημερώνουν, με κάθε πρόσφορο τρόπο, τα Αστυνομικά Τμήματα της περιοχής αρμοδιότητάς τους για το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο.

Η παρούσα προωθείται στην Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης προκειμένου να ενσωματωθούν στο πληροφοριακό σύστημα οι αλλαγές που προβλέπει και να διευκολυνθεί η εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ατυχήματα τροχαίας αιτιολογίας

Εξαιρούνται από τα ανωτέρω και θεωρούνται εντός αρμοδιότητας τα εξής:

α) Τα σοβαρά και θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα τροχαίας αιτιολογίας που συμβαίνουν **εντός των εγκαταστάσεων της επιχείρησης ή του εργοταξίου** και για τα οποία ακολουθείται η ίδια διαδικασία με τα λοιπά σοβαρά και θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα

β) Σοβαρά και θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα που συμβαίνουν **εκτός των εγκαταστάσεων επιχείρησης ή του εργοταξίου και ο εργαζόμενος επιβαίνει ή χρησιμοποιεί εξοπλισμό εργασίας ή μηχάνημα έργου της επιχείρησης**. Για τα ατυχήματα αυτά ακολουθείται η ίδια διαδικασία με τα λοιπά σοβαρά και θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα για εντοπισμό ελλείψεων της εργατικής νομοθεσίας, εκτός αν το ατύχημα οφείλεται αποκλειστικά σε παραβάσεις του ΚΟΚ, οπότε αρμόδια είναι η τροχαία.

2. Εξωεργατικά ατυχήματα

Ατυχήματα που συμβαίνουν σε μη εργαζόμενους όπως σε διερχόμενους, σε πελάτες, και γενικά σε άτομα που δεν παρέχουν καμιά εργασία.

3. Ατυχήματα που αφορούν σε άτομα συμβαλλόμενα με οποιαδήποτε σύμβαση έργου και αυτοαπασχολούμενους εργαζόμενους.

Εξαιρούνται από τα ανωτέρω και θεωρούνται εντός αρμοδιότητας :

Τα σοβαρά και θανατηφόρα ατυχήματα **σε αυτοαπασχολούμενους στα τεχνικά έργα**, σύμφωνα με το αρ. 2, παρ. 7, σε συνδυασμό με το αρ 9. του Π.Δ. 305 /1996 για τα οποία ακολουθείται η ίδια διαδικασία με τα λοιπά σοβαρά και θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα.

4. Ατυχήματα που αφορούν σε εργαζομένους σε επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες ιδιωτικού και δημόσιου τομέα που εξαιρούνται από την έκταση εφαρμογής του άρθρου 2 του Κώδικα νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των εργαζομένων (ΚΝΥΑΕ), όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 3850/2010 και για τους οποίους η αρμοδιότητα ανατίθεται από ειδικές διατάξεις σε άλλες υπηρεσίες όπως είναι για τα μεταλλεία, τα λατομεία τα ορυχεία, συμπεριλαμβανομένης της δραστηριότητας έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων και γεωθερμίας, τις θαλάσσιες μεταφορές, τα αλιευτικά σκάφη και το οικιακό προσωπικό.

Επισημαίνεται περαιτέρω:

4.1.Καταδυτικές εργασίες: Τα ατυχήματα κατά τη διάρκεια καταδυτικών εργασιών εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των Λιμενικών Αρχών. Ειδικότερα, οι καταδυτικές εργασίες διέπονται από τον γενικό Κανονισμό Λιμένων αριθ. 10/1995 "για τις καταδυτικές εργασίες" που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του Ν.Δ. 187/1973 «περί Κώδικος Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου» και τροποποιήθηκε με την Υ.Α. Αριθμ. 2133.1/43711/11.06.2019. Η εφαρμογή του ανωτέρω Γενικού Κανονισμού Λιμένων εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα των Λιμενικών Αρχών που εκδίδουν και τις άδειες των δυτών, των καταδυτικών συνεργείων και των καταδυτικών εργασιών και ως ειδικό νομοθέτημα επικαλύπτει και κατισχύει του ΚΝΥΑΕ σε ό,τι αφορά τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία των δυτών.

Εξαιρούνται από τα ανωτέρω και θεωρούνται εντός αρμοδιότητας οι καταδυτικές εργασίες σε τεχνικά έργα κατά τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 305/96 παραρτ. ΙΙ.

4.2 Αλιευτικά σκάφη, Ναυπηγήματα: Τα εργατικά ατυχήματα σε αλιευτικά σκάφη και ναυπηγήματα θεωρούνται ναυτικά ατυχήματα σύμφωνα με το άρθρο 1 του ΝΔ 712/1970 (ΦΕΚ 237 Α') και το Παράρτημα II (παρ. 1) του Ν 4033/2011 (ΦΕΚ 264 Α') και διερευνώνται ως προς τις συνθήκες και τα αίτια τους από την αρμόδια λιμενική αρχή ή/και Ανακριτικό Συμβούλιο Ναυτικών Ατυχημάτων (ΑΣΝΑ), καθώς και την Ελληνική Υπηρεσία Διερεύνησης Ναυτικών Ατυχημάτων και Συμβάντων (ΕΛΥΔΝΑ). Επί πλέον για εργασίες που πραγματοποιούν πληρώματα πλοίων όταν αυτά βρίσκονται σε ΝΕΖ υπεύθυνες εφαρμογής της νομοθεσίας, επομένως και για τη διερεύνηση των εργατικών ατυχημάτων είναι οι Λιμενικές αρχές σύμφωνα με την ΥΑ 3831/2017 και Π.Δ. 1349/1981.

4.3 Ατυχήματα που προκύπτουν σε δραστηριότητες με εγγενείς ιδιαιτερότητες στο ένστολο προσωπικό των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, ομάδες διάσωσης κλπ (Ν. 3850/2010).

4.4 Αεροπορικά και Σιδηροδρομικά Ατυχήματα: Για τη διερεύνηση των αεροπορικών ατυχημάτων πολιτικής αεροπορίας και των σιδηροδρομικών ατυχημάτων αρμόδιος είναι ο Εθνικός Οργανισμός Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Ασφάλειας Μεταφορών» (Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ.), κατά τα προβλεπόμενα στο Ν.5014/2023.

4.5 Ατυχήματα σε επιχειρήσεις παραγωγής εκρηκτικών υλών. Για τις περιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων που εντάσσονται στα αναφερόμενα της ΚΥΑ 3329/15.2.1989 (Β' 132). «Κανονισμοί για την παραγωγή, αποθήκευση και διάθεση σε κατανάλωση εκρηκτικών υλών» με τα παραρτήματά της, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, τον έλεγχο εφαρμογής της οποίας έχουν οι οικείες Υπηρεσίες του Υπουργείου Βιομηχανίας Ενέργειας & Τεχνολογίας και του Υπουργείου Δημοσίας Τάξης.

5. Τα ατυχήματα Παθολογικής φύσης για τα οποία δεν προκύπτει άμεση συσχέτισή με τις συνθήκες εργασίας, κατά τα οριζόμενα στο υπ' αριθμ. 441780/2023 έγγραφό μας, χαρακτηρίζονται επίσης ως εκτός αρμοδιότητας.

Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι συμβάντα κατά την εργασία που οδηγούν σε διακοπή ή/και αποχώρηση του εργαζομένου από την εργασία λόγω κοινής νόσου, δεν θα πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιθεώρηση ΑΥΕ, αφού δεν θεωρούνται εργατικά ατυχήματα.

Επιπλέον, επιδείνωση της υγείας του εργαζομένου από μακροχρόνια έκθεση δεν θα πρέπει να κοινοποιείται σαν εργατικό ατύχημα, αφού δεν υπάρχει ο βίαιος χαρακτήρας, αλλά σαν επαγγελματική ασθένεια.

Εξαιρούνται από τα ανωτέρω και θεωρούνται εντός αρμοδιότητας τα ατυχήματα που παρουσιάζουν Παθολογικής φύσης συμπτώματα, για τα οποία προκύπτει άμεση συσχέτιση με τις συνθήκες εργασίας (π.χ. θερμοπληξία, απώλεια αισθήσεων από έλλειψη οξυγόνου σε δεξαμενή, απώλεια αισθήσεων από εισπνοή μονοξειδίου του άνθρακα, οξεία δηλητηρίαση από ατμούς μετάλλων, οξεία δηλητηρίαση από χημικούς παράγοντες κτλ).

Όσον αφορά τραυματισμούς από αιχμηρά αντικείμενα (βελόνες) στο Νοσοκομειακό και υγειονομικό τομέα (Π.Δ. 6/2013 – ΦΕΚ 15/Α/21-01-2013) δεν θα πρέπει να κοινοποιούνται σαν εργατικά ατυχήματα, ενώ σε περίπτωση εξέλιξης επιπτώσεων στην υγεία του εργαζομένου συνεπεία του συμβάντος (π.χ. ηπατίτιδα), αναμένεται κοινοποίηση του περιστατικού ως επαγγελματική ασθένεια και σχετική διερεύνηση σύμφωνα με το “Εγχειρίδιο Κανόνων Λειτουργίας

και Διενέργειας Ελέγχων Επιθεώρησης ΑΥΕ" (Ενότητα 3.7).

6. Ατυχήματα κατόπιν βιαιοπραγίας.

7. Ατυχήματα καθ' οδόν, από ή προς την εργασία.

Ειδικά για την περίπτωση αυτών των ατυχημάτων, σας υπενθυμίζουμε την παρ. 1^ε του άρθρου 3 του Ν.3850/2010 σύμφωνα με την οποία ως τόπος εργασίας ορίζεται κάθε χώρος όπου βρίσκονται ή μεταβαίνουν οι εργαζόμενοι εξαιτίας της εργασίας τους και **που είναι κάτω από τον έλεγχο του εργοδότη**. Τα ατυχήματα από και προς την εργασία εξ ορισμού τίθενται εκτός αρμοδιότητας διερεύνησης της επιθεώρησης εργασίας, παρ' όλο που χαρακτηρίζονται ως εργατικά.

Συνημμένα : υπόδειγμα εγγράφου(1 σελίδα).

Εσωτερική διανομή

1. Γραφείο Διοικητή
2. Γραφείο Γενικού Διευθυντή
3. Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
4. Υπηρεσία Ειδικών Επιθεωρητών
5. Κ.Φ.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Γ. ΤΖΙΛΙΒΑΚΗΣ